

ВИСНОВОК

До протоколу № 186
від 17 вересня 2025 року

до проекту Постанови Верховної Ради України
«Про звернення до Кабінету Міністрів України щодо вивчення питання
створення Національного реєстру сільських музейних осередків
для збереження локальної історії»
(реєстр. № 13587 від 31.07.2025)

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. розглянув у межах предметів свого відання 17 вересня 2025 року на засіданні (протокол № 186) проект Постанови Верховної Ради України «Про звернення до Кабінету Міністрів України щодо вивчення питання створення Національного реєстру сільських музейних осередків для збереження локальної історії» (реєстр. № 13587 від 31.07.2025) (далі – проект Постанови), поданий народним депутатом України Заремським М.В., і зазначає таке.

Головним комітетом з розгляду проекту Постанови визначено Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації.

У пояснювальній записці до проекту Постанови визначено, що його розроблено з метою звернення до Кабінету Міністрів України з дорученням вивчити питання створення Національного реєстру сільських музейних осередків, що стане дієвим способом збереження зібраних матеріалів щодо локальної історії, поширення інформації про локальну історію серед широкої громадськості та збереження і популяризації локальної історії на місцевому рівні.

Відтак, для досягнення мети проекту Постанови пропонується звернутися до Кабінету Міністрів України з метою у тримісячний строк:

1) вивчити питання створення Національного реєстру сільських музейних осередків для збереження локальної історії з обов'язковим передбаченням серед джерел фінансування його створення коштів державного бюджету України;

2) під час вивчення питання створення Національного реєстру сільських музейних осередків для збереження локальної історії приділити першочергову увагу максимальному спрощенню процедури внесення сільських музейних

осередків до такого реєстру та забезпечення громадським міні-музеям у сільській місцевості можливості максимальним чином скористатися його перевагами;

3) під час розробки програми, врахувати: особливості соціально-економічного становища територіальних громад сільських населених пунктів України; особливості соціально-економічного становища сільських музейних осередків, як громадських міні-музеїв у сільській місцевості; необхідність передбачення за рахунок коштів державного бюджету фінансової підтримки, спрямованої на підтримку сільських музейних осередків, як громадських міні-музеїв у сільській місцевості;

4) за необхідності, розробити та затвердити державну програму збереження та розвитку мережі сільських музейних осередків, як громадських міні-музеїв у сільській місцевості;

5) за необхідності, розробити та винести на розгляд до Верховної Ради України змін до законодавчих актів України, пов'язаних зі створенням Національного реєстру сільських музейних осередків для збереження локальної історії та з реалізацією державної програми збереження та розвитку мережі сільських музейних осередків, як громадських міні-музеїв у сільській місцевості.

Міністерство освіти і науки України не має пропозицій та зауважень до проекту Постанови.

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України не підтримує проект Постанови та надає пропозиції і зауваження нього, зокрема:

визначення таких об'єктів, як «сільські музейні осередки» та «громадські міні-музеї», що вживаються у відповідних відмінках у проекті Постанови, відсутні у чинному законодавстві;

постановою Кабінету Міністрів України від 02.12.2021 № 1388 затверджено перелік музеїв та заповідників, в яких зберігаються музейні предмети, що є державною власністю і належать до державної частини Музейного фонду України, а також наразі, в тестовому режимі запроваджено роботу вебпорталу «Музейний фонд України».

Міністерство фінансів України зазначає, що надалі розгляд проекту Постанови можливий у разі його доопрацювання з урахуванням висловлених зауважень, а також надання фінансово-економічних розрахунків до нього.

Міністерство розвитку громад і територій України повідомляє, що немає зауважень та пропозицій до проекту Постанови.

Національна академія наук України висловила зауваження і пропозиції до проекту Постанови, зокрема щодо відсутності деталізації фінансових механізмів реалізації ініціативи, невизначеності порядку розподілу коштів, критеріїв їх надання та контролю за використанням, що несе ризик формального створення реєстру без реальної підтримки на місцях.

Національна академія наук України висловила пропозиції:

розробити чіткий фінансовий механізм із зазначенням джерел, форм та обсягів державної підтримки, порядку її розподілу та звітності;

визначити відповідальні органи державної та місцевої влади, передбачити систему моніторингу та оцінки ефективності розробленої програми;

окреслити критерії включення сільських музеїв до Національного реєстру, з урахуванням їх культурної, історичної та освітньої значущості;

передбачити створення електронної платформи реєстру, яка забезпечить його прозорість та доступ громадськості до інформації.

Національна академія мистецтв України підтримує проект Постанови з пропозиціями:

узгодити понятійно-термінологічний апарат проекту Постанови відповідно до Закону України від 29 червня 1995 р. № 249/95-ВР «Про музеї та музейну справу»;

перед створенням «Національного реєстру сільських музейних осередків» потрібно визначити, про які саме музеї йдеться та за яким принципом відбуватиметься їх об'єднання в осередки; хто буде розпорядником та держателем відповідного масиву відкритих даних та які саме дані будуть до нього включатися тощо.

Національна академія правових наук України надала висновок підготовлений фахівцями Науково-дослідного інституту правового забезпечення інноваційного розвитку Національної академії правових наук України з підтримкою проекту Постанови та конкретними пропозиціями щодо доповнення його тексту.

Українська асоціація районних та обласних рад підтримує необхідність прийняття проекту Постанови та зазначає, що це сприятиме формуванню національної ідентичності та збереженню культурної спадщини, зокрема через збереження зібраних матеріалів щодо локальної історії, поширенню інформації про неї серед широкої громадськості та популяризації такої історії на місцевому рівні.

На засіданні підкомітету з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях Комітету від 02.09.2025 було розглянуто проект Постанови (реєстр. № 13587) та надані до нього експертні висновки, і прийнято рішення рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації під час опрацювання цього проекту Постанови розглянути висловлені зауваження та пропозиції до нього та за результатами розгляду визначитись щодо зазначеного проекту Постанови під час голосування на своєму засіданні.

Заслухавши інформацію голови підкомітету з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях Комітету Лис О.Г. та обговоривши це питання, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації під час опрацювання проекту Постанови Верховної Ради України «Про звернення до Кабінету Міністрів України щодо вивчення питання створення Національного реєстру сільських музейних осередків для збереження локальної історії» (реєстр. № 13587 від 31.07.2025), поданого народним

депутатом України Заремським М.В., розглянути висловлені зауваження та пропозиції до нього та за результатами розгляду визначитись щодо зазначеного проекту Постанови під час голосування на своєму засіданні.

2. Направити цей висновок, висновки Національної академії мистецтв України, Національної академії наук України, Національної академії правових наук України та Міністерства культури та стратегічних комунікацій України до Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації, визначеного головним з підготовки проекту Постанови.

Голова Комітету

Сергій БАБАК